

Setmana Santa de Bossòst

ERA UNICA PROCESSION DE
TOTA ERA VAL D'ARAN

ARAN

ave

ABRIL 2026

N. 137

Ena imatge, ua des processons dera Setmana Santa

ANUK LAB

Distribución a domicilio

CUANDO EL GASÓLEO ES BUENO

HASTA JUAN CARLOS VUELVE

973 644 644 www.aranoil.com

SERVEIS

CONSELH GENERAU D'ARAN

Passeg dera Libertat, 16 (Vielha)
973 64 18 01
info@conselharan.org
www.conselharan.org
Twitter: @conselharan
Facebook: Conselh Generau d'Aran

AJUNTAMENTS

VIELHA E MIJARAN

973 640 018
info@vielha-mijaran.org
www.vielha-mijaran.org

NAUT ARAN

973 644 030
www.nautaran.org

BOSSÒST

973 648 157
www.bossost.es/www
ajuntament@bossost.org

LES

973 648 007
www.les.es
info@les.es

ARRES

973 641 819
www.arres.ddl.net

BAUSEN

973 647 024
bausen.ddl.net

CANEJAN

973 648 160
www.canejan.org

ES BÒRDES

973 640 939
www.bordes.ddl.net

VILAMÒS

973 640 739
www.vilamos.es

SERVEIS MÈDICS

EMERGÈNCIES

112

Espitau Val d'Aran (C/ Espitau 8, **Vielha**) 973 640 004
CAP (C/ Espitau, s/n, **Vielha**) 973 643 140

Servicis Assistencials Socials 973 643 146
973 642 560

Residència Sant Antoni
(C/ Espitau, 3, **Vielha**) 973 641 938

FARMÀCIES

Farmàcia Palà (**Vielha**) 973 642 585

Farmàcia Català (**Vielha**) 973 642 346

Farmàcia Almansa (**Bossòst**) 973 648 219

Farmàcia Almansa (**Les**) 973 647 244

Farmàcia Palà (**Baqueira**) 973 644 462

Farmacíola Palà (**Arties**) 973 644 346

Farmacíola Català (**Salardú**) 973 644 225

SEGURETAT

Mossos d'Esquadra (**Vielha**) 973 357 285

Pompiers d'Aran 973 640 080

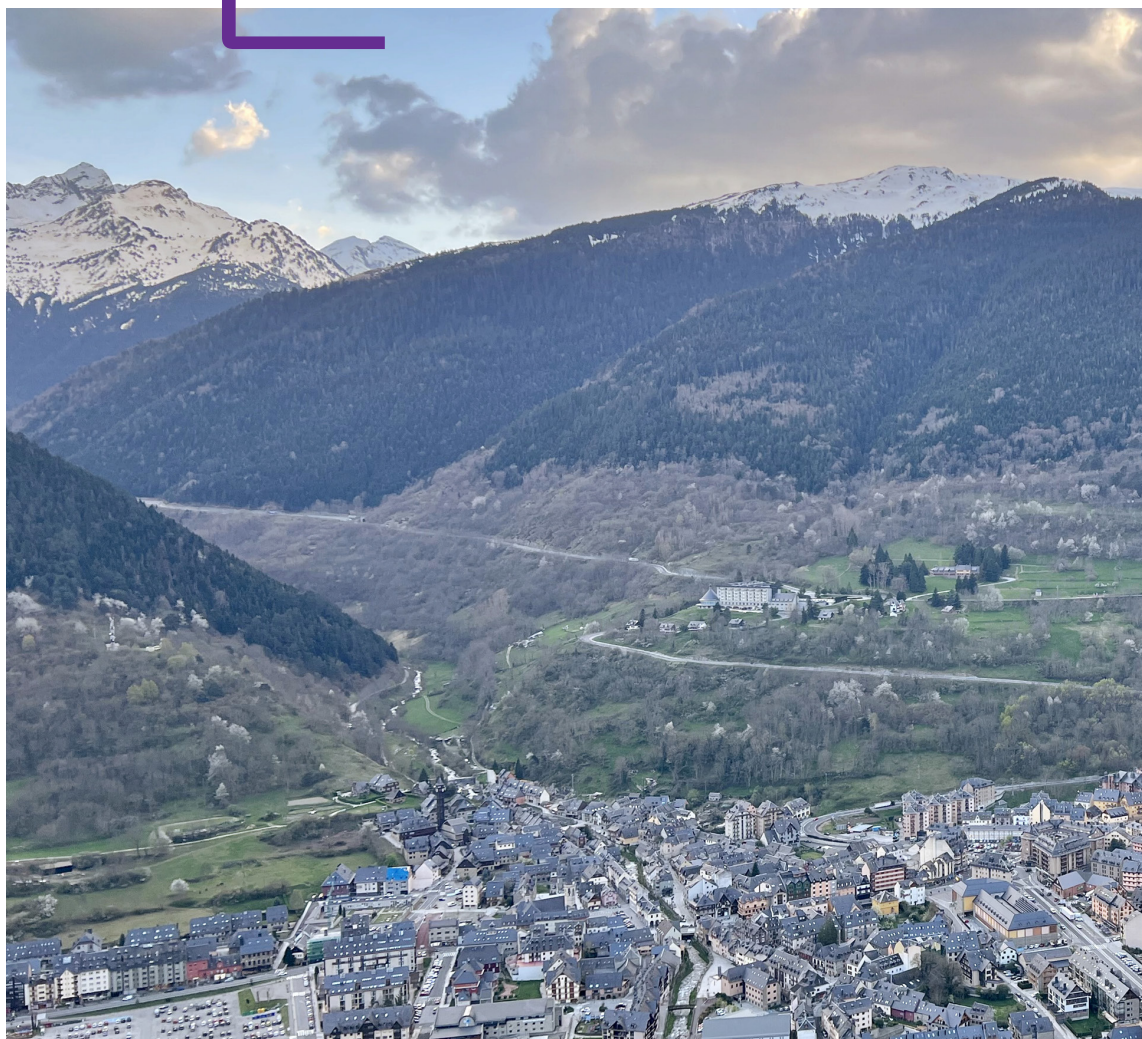
Guàrdia Civil (**Vielha**) 973 640 005

Polícia Nacional (**Les**): 973 648 014

Centre d'allaus d'Aran: <http://lauegi.conselharan.org/>

AUÉ, periòdic d'Aran, naix amb la voluntat d'esdevenir la publicació de referència de la Val d'Aran i el punt de trobada dels habitants i visitants d'aquest indret singular. Amb aquesta finalitat posa a disposició dels seus lectors per a qualsevol suggerència aquesta adreça: aué@segre.com

La imatge més suggeridora de la Val d'Aran. La Val d'Aran ofereix als visitants i als mateixos aranesos estampes d'incalculable bellesa. Per a donar-ne testimoni, en aquesta secció AUÉ vol recollir

AGENDA

Concorsi de caràcter culturau

ENQUIA ABRIU. Eth Conselh Generau d'Aran a lançat es nau concorsi de cuermetratges en aranés, Mossen Condò Sambeat e de Tic-Tòc. Aguesti servissen entà qu'es joeni e d'autoi vesins d'Aran poguen hèr cultura damb era nòsta lengua en tot auer prèmis pes sòns trabalhs.

Ac endonviaràs segur!

Anòncia-te ena nòsta publicacion

Demana informacion en **973 248 004**

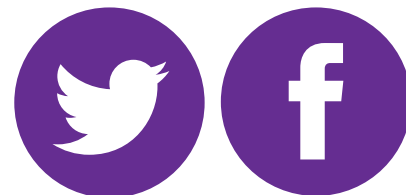
ARAN
aué

Amb el suport de

Xarxa

@aue_aran

en cada edició una d'aquestes imatges, la més suggeridora d'entre les que ens facin arribar els nostres lectors a aquesta adreça: aue@segre.com.

Marçal @MRSHLO

«Atenció. Gran nevada a la Val d'Aran que ha sepultat trams del telecadira Manaud de Baqueira Beret.»

Ryan Furness @profefurness

«Shivaus aranesi que m'acompanhen entar estanh de Montcasau (per dessus d'Arties ena Val d'Aran)»

Versió RACI @versioraci

«Avui a "l'Escorxador comarcal" amb @marc_mrtznz, li toca rebre a la VALL d'ARAN »

Aran Notícies @arannoticies

«Sandra González, directora del Centre de Recorsi Pedagogics dera Val d'Aran, premio a la mejor tesis doctoral en los Ap! Lleida 2026»

Patricia Díaz@Patricia_diazv

«Paseando por Bossòst y acordándome de Almudena Grandes y de su cocinera de Bossòst en Inés y la alegría»

Hèsta de Santa Creu

SALARDÚ

3 DE MAI. Arribe era primèra des hèstes majors de tota era Val d'Aran. Se tracte de Santa Creu de Salardú. Eth dia gran, era tradicion indique que cada crotz de cadua des poblacions de Naut Aran, s'amasse damb eth Sant Crist de Salardú que proven dera glèisa Sant Andreu Salardú, ua talha romanica policromada conservada en aguest temple religiós. Aguesta òbra mèstra gès dera glèisa, entà trapar-se damb totes es creus e estendars des pòbles deth Naut Aran. Un viatge se tròben, accedissen entara glèisa e hèn era missa solemna e, en acabar, gessen tara Plaça dera Pica tà benedir eth tèrme.

XXVIau CONCORS ARAN DE LITERATURA
CONCORS LITERARI ENTÀ ADULTS 2026
Conselh Generau d'Aran

Categoria	Categoria	Categoria
Narracion	Poesia	Novèla Juvenil
Prumèr premi 1000 € e diplòma	Prumèr premi 1000 € e diplòma	Prumèr premi 700 € e diplòma
Finalista 500 € e diplòma	Finalista 500 € e diplòma	Finalista 350 € e diplòma
Due accessits 200 € e diplòma	Due accessits 200 € e diplòma	Due accessits 150 € e diplòma

26au Aran de Literatura

ENQUIA FINAUS D'ABRIU. Eth tèrme de presentacion des trabalhs ei eth deluns 27 d'abri, entàs 14h30 ores. Trobaratz tota era informacion en: <http://aran.conselhararan.org>, @en.aranes, lengua@aran.org o en 973 64 18 01.

Ac endonviaràs segur!

Anóncia-te ena nòsta publicacion

Demana informacion en **973 248 004**

#Conselh

www.conselharan.org

Hètes eth 88% des idèes des vesins d'Aran 2030

EN 2020, MÈS DE 200 PERSONES PARTICIPÈREN EN ARAN ACCION 2030 TÀ DAR ERA SUA OPINION SUS QUINA ÈRE ERA VAL D'ARAN QUE VOLIEN ENTÀ 2030.

RESULTATS DETH PROCÈS PARTICIPATIU ARAN ACCION 2020-30

En 2020 eth Govèrn d'Aran demanèc ara ciutadania aranesa:

Com vos imaginatz era Val d'Aran deth 2030?

Ua des imatges der informe qu'a elaborat eth Conselh Generau.

CONSELH

TÈXTE: CONSELH GENERAU

En 2019, eth Conselh Generau d'Aran impulsèc un Plan Estrategic entà definir es linhas prioritàries entara generacion d'oportunitats e era dinamizacion economica deth territòri. En aguest diagnostic se hec evident qu'Aran, pr'amor dera iperespecializacion en sector toristic, auie un modèl economic damb fòrça estacionalitat laborau que provòque inestabilitat e precarietat ena aucupacion, fluctuacions demografiques e manca d'atractiu tà aucupacions de naut valor. Situacion agreujada per qüestions coma era manca d'accès ar abitatge e er increment deth còst dera vida e desequilibris socials. Ena primaueira de 2020, pendent era pandèmia dera COVID-19, eth Govèrn d'Aran desvolopèc un procès de participacion ciutadana nomenat Aran Accion 20-30, damb un qüestionari dubèrt en qué mès de 200 persones participants, provenentes de diuersi sectors dera societat aranesa, s'amasèren telematicament en 7 grops de trabalh: agroalimentacion, atencion as personas, espòrt, economia verda, formacion e retencion de talent, innovacion e tecnologia. Ath long d'aguestes trobades periodiques en linha, en cada un d'aguesti grops, se bastiren de manèra conjunta un amàs de prepauses entà transformar eth modèl territorial de futur en tot demanar se quina ei era Val d'Aran que volien auer en 2030. Totes aguestes directives ciutadanes an mercat eth punt de partida deth govèrn aranés, que pendent aguesti 5 ans a implementat e ei en fasa d'execucion deth 88% de totes es aportacions.

GOVÈRN

Aprovat eth pressupòst deth Conselh tà 2026

Eth Plen deth Conselh a aprovat eth pressupòst dera maxima institucion entad aguest 2026 damb ua quantitat de 49 milions d'euros. Era partida economica mès importanta ei era assignada ath Departament de Salut e Benèster, que damb 23.951.000€ a un increment de 1,6 milions d'euros entà contractar professionals e tara atencion farmacologica, entre d'alti, especialments era derivada dera atencion oncologica. Se mantien es partides de collaboracion damb eth sector ramadèr e es entitats esportives e culturaus a trauès de convènis e acòrds. ntarà sindica d'Aran, Maria Vergés: "aguest pressupòst respon ara voluntat deth Govèrn d'Aran entà consolidar es servicis publics en nòste territòri a trauès deth desplegament der autogovèrn aranés"

"ÈM TANBEN ARA DEMORA DERA APROBACION DE PRESSUPÒSTI DERA GENERALITAT ENTÀ INCORPORAR PARTIDES REFERENTES ARNA MELHORA DE TRASPASSI E AS AVANCI QUE I AGE DETH NAU FINANÇAMENT"

CONSELH

Se modernize eth laboratòri der Espitau Val d'Aran

ERA RENOVACION DER ESPACI SERVÍS ENTÀ HÈR MÈS GRAN ER AIRAU DE PREANALITICA E RELOCALIZAR-I DIUÈRSES EQUIPES TÀ FACILITAR ETH TREBALH DETH PERSONAU

TÈXTE: **CONSELH**

Eth Hilat de Diagnostic Biomedicau e entara Imatge (Dibi) a culminat era modernizacion deth laboratòri d'Anàlisis Cliniques der Espitau Val d'Aran, ua intervencion que permet ampliar er airau de preanalitica, refortir era capacitat operativa e posicionar eth centre coma laboratòri de referència

entà mètges e pacients. Era renovacion s'a hèt en madeish espaci entà optimizar-ne era distribucion. Açò a permetut ampliar er airau de preanalitica e relocalizar-i diuèrses equipas, entà facilitar eth trabalh deth personau tecnic, redusir desplaçaments innecessaris e melhorar era eficiéncia deth trabalh diari. Era accion s'includís en

un plan globau deth Laboratòri de Referéncia de Catalonha (LRC), integrat en hilat dibi, que prevé era modernizacion des 14 laboratòris d'anàlisis cliniques que gestione en diferenti espitaus publics de Catalonha. Era capacitat operativa s'a vist refortida damb era duplicacion dera equipa d'immunoquimica, un hèt que garantís era continuitat assistencial en cas de pana, permet mantier es temps de responsa e evitar era derivacion de mòstres tath Laboratòri Core de Mas Blau, auent en compde qu'er Espitau se tròbe a lèu 300 km de distància. Ena visita, era sindica, Maria Vergés, manifestè: "Aquest espaci adaptat as naues tecnologies supause un pas endauant ena milhora dera assisténcia sanitària der Espitau Val d'Aran tara ciutadanetat" e a hijut que "represente un saut qualitatiu entà agilizar es resultats derivadi deth laboratòri, çò que permeterà escuerçar eth temps de demora tà auer es diagnostics medicaus". Era modernizacion impulsarà un modèl de laboratòri intelligent que permeterà melhorar es temps de responsa, era precision diagnostica e era eficiéncia, e consolidar eth projècte clinic de "right care". Era renovacion s'emmarque en un plan globau de Laboratòri de Referéncia de Catalonha (LRC), integrat en hilat dibi, que modernizarà es 14 laboratòris d'anàlisis clinics que gestione en diferenti espitaus publics catalans.

CGA

CGA

40 ans der Espitau Val d'Aran

Eth Parador d'Arties acuelhec eth dia 8 de noveme er acte de comemoracion des 40 ans der Espitau Val d'Aran que siguec organizat peth Conselh Generau d'Aran e dubèrt a tota era ciutadania. Siguec en 1985, damb era inauguracion der actua Espitau, quan s'inicièc ua naua etapa ena istòria dera sanitat aranesa, que siguec possible pera perseverància dera societat aranesa representada enes sòns ajuntaments e en Conselh Generau Provisionau dera epòca.

CULTURA

Resequidi rem restota

Eth Conselh, a trauès der Airau d'Espòrts e des Servicis Assistençiaus de Benèster e Salut, impulse era projeccion deth documentau Sustraiak, ua iniciativa dubèrta ara ciutadanetat que vò restacar era importància de generar espacis compartidi de reflexion, dialòg e coesion social en nòste territòri. Era prepausa nèish des amasades de trabalh entre eth Conselh, eth SABS e Vielha e Mijaran, damb era voluntat comuna d'impulsar accions que connècten es politiquas socials, educatives e esportives, e que contribuïsquen a hèr dera Val d'Aran un territòri mès inclusiu, equitatiu e coesionat.

ETH CONSELH GENERAU D'ARAN REAFIRME ETH SÒN COMPROMÍS DAMB ERA IGUALTAT, ERA INCLUSION E ERA CONVIVÈNCIA, EN TOT APOSTAR PER PROJÈCTES QUE COMBINEN CULTURA, ESPÒRT E ACCION SOCIAL

ESPÒRT BLANC ESCOLAR

Consolidat aguest programa

Aguest programa —impulsat pera Generalitat de Catalunya— permet cada an qu'ath torn de 2.000 alumnes deth Pirenèu practiquen espòrts de nhèu laguens der orari escolar, en tot facilitar era iniciacion en disciplinas pròpies dera nhèu e era montanha (esquí aupin, esquí de hons e snowboard) e en tot hèr possible qu'es mainatges e mainades coneïshen e valoren eth sòn entorn naturau. En territòri aranés, eth programa ei gestionat peth Conselh Esportiu dera Val d'Aran damb eth supòrt deth Conselh Generau d'Aran.

Imatge damb es campanhes qu'a hèt eth Conselh dera lengua.

Accions tà difóner er aranés

AN ESTAT FINANÇADES PER INSTITUT D'ESTUDIS ILLERDENCs DERA DEPUTACION DE LHÈIDA

TÈXTE: **CONSELH**

Eth Conselh Generau d'Aran a desvolopat un conjunt d'accions destinades a fornir era promocion culturau, era difusion des musèus e er impuls dera lengua aranesa pendent er exercici 2026. Aguesta iniciativa s'encastre laguens d'un convèni subvencionat per Institut d'Estudis Ilerdencs dera Deputacion de Lhèida, que permetrà desvolopar dièrses actuacions estrategiquas entath territòri. En encastre des musèus, s'a millhorat era retolacion dera façada deth Musèu des Hèstes deth Huec, atau coma era elaboracion de documentacion e naua cartelheria exteriora. En çò que tanh ara promocion dera lengua aranesa,

s'a metut en marcha ua campanha especifica, acompanhada dera produccion dera creacion de materiau grafic (pegasolets, punts de libre o calendaris). En airau d'activitats culturals, s'a dat supòrt ara participacion d'entitats e grops aranesi/occitans ena celebracion dera Hèsta d'Aran, Amics deth Burat Arredalh, Còlha Santa Maria de Mijaran, Rambalh e Sarabat. Tanben s'a impulsat eth programa TerSon dera Hèsta d'Aran, damb eth concurs musicau Aranvision, organizat pera Associacion Culturau Arania Val d'Aran, fomentant er usatge dera lengua amassa damb era creacion musicau en aranés. Se vò reafirmar eth compromís pera lengua.

Mès de **120ans** ath cant deth **ciutadan**

Val d'Aran: Amassa per un Futur Sostenible

Ena Val d'Aran, eth miei ambient ei era nòsta prioritat. Gràcies ara dedicacion e esfòrç de toti, artemheram un cambi significatiu entà un futur mès net e sostenible.

Amassa, mos trapam en tot bastir ua Val d'Aran mès verd, a on eth reciclatge e era gestion responsabla des residus son pilars fonamentaues.

Conselh Generau d'Aran

Medio Ambiente

Vielha e Mijaran aurà mès de 60 viuendes assequibles en Betren

ETH PLEN MUNICIPAL A APROVAT ETH CONVÈNI DAMB ERA AGÈNCIA DE L'HABITATGE DE CATALUNYA TARA CESSION DETH TERREN DE TRESSENTS

TÈXTE: AJUNTAMENT DE VIELHA E MIJARAN

Er Ajuntament de Vielha e Mijaran a aprovat eth convèni damb era Agència de l'Habitatge de Catalunya entara cession deth terren de Tressents plaçat en Betren, damb es qu'era Generalitat de Catalunya bastirà mès de 60 viuendes de proteccion oficiala. Vielha e Mijaran ei eth municipi de tot

eth Pirenèu que mès viuendes assequibles poderà bastir damb aguesta parçèla. Aguest convèni supause era cession per un totau de 75 ans entara promocion de viuenda assequibla en un terren qu'a 5.260.02, m2. En tot moment, er Ajuntament de Vielha e Mijaran non perd era titularitat dera propietat d'aguest a parçèla. Damb

aguest convèni se facilite ara Agència de l'Habitatge de Catalunya era potestat entà convocar un concurs public entà que se pogue licitar eth bastiment d'aguestes viuendes en tot escuèlher un promotor. Precisament se li cedís eth dret sus era superficia, de franc, ara Agència entà que pogue cedir-lo a un tresau. Damb aguest convèni se garantis un minim d'accès ara viuenda ara joenessa, en tot priorizar ara gent empadronada en municipi. Ei previst qu'en junhsèga ja i pogue auer un promotor assignat. Aguest terren ja auie estat inscrit ena prumèra convocatòria dera resèrva publica de solèr dera Generalitat de Catalunya, e serà ara ena dusau convocatòria, quan se demore qu'aguestes viuendes assequibles poguen èster ua realitat. Vielha e Mijaran ei eth prumèr municipi dera Val d'Aran qu'a aufrít, oficialaments, un solar en registre dera resèrva publica. Des der Ajuntament de Vielha e Mijaran tostemp i a auut era voluntat de facilitar e méter es solars a disposicion des administracions publiques e entitats privades entà poder-i bastir viuenda assequibla, entà que quinsevolh pogue auer facilitats en sòn accés. En 2024, er Ajuntament de Vielha e Mijaran ja facilitèc un inventari de terrens de titularitat deth pròpri consistòri, ath Conselh Generau d'Aran, a on s'i poderie bastir abitatge public.

AJUNTAMENT DE VIELHA E MIJARAN

AJUNTAMENT DE VIELHA E MIJARAN

Preferència de joeni e empadronadi

Vielha e Mijaran ei un municipi qu'a grèu problèms en accés ar abitatge per part de treballadors e dera joenessa. Per aguest motiu, i aurà ua resèrva assegurada entàs joeni e entà empadronadi en municipi. En 2024 Vielha e Mijaran s'includic en listat de municipis que hèn part des zònes tensionades per part deth Govern dera Generalitat entà poder limitar eth prètzh deth loguèr des abitatges, dempús de comprovar era tendència deth mercat a pujar eth prètzh d'aguesti loguèrs.

EQUIPAMENTS

Òbres en mur deth cementèri de Vielha

Eth consistòri a començat es òbres de milhora des acabats exteriors deth cementèri "Sant Miquèu" de Vielha. Era intervencion consistís ena retirada des revestits maumerencs, en part hèti damb morte de ciment e tanben murs de maçoneria de pèira deth país. Es òbres s'alongaràn pendent diuèrses setmanes e compden damb un impòrt de 51.973,29€.

AJUNTAMENT DE VIELHA E MIJARAN

CULTURA

1èr hestau literari Black Mountain en Vielha

Vielha acuelherà deth 27 d'abri ath 3 de mai era prumèra edicion deth hestau Black Mountain Val d'Aran-Vielha de literatura nera. Eth cap-lòc dera Val d'Aran acuelherà mès de 40 activitats restacades ad aguest genre literari, damb grana preséncia dera Bibliotèca Generau de Vielha e Era Audiovisuau de Vielha.

ER AJUNTAMENT RESPON

Habrà vivienda asequible

JUAN ANTONIO SERRANO
BAILE DE VIELHA E MIJARAN

Estas últimos días estamos de enhorabuena en Vielha e Mijaran, puesto que la posibilidad de construir vivienda asequible en nuestro municipio parece más cerca que nunca. Venimos de aprobar en el pleno municipal del pasado 8 de abril, el convenio con la Agència de l'Habitatge de Catalunya con el que se cede el terreno de Tressents de Betren a la Generalitat para poder crear más de 60 viviendas de protección oficial. Una gran noticia, sobre todo, para los más jóvenes y trabajadores, porque verán aumentadas en gran medida, sus opciones de disponer de una vivienda digna. Vielha e Mijaran es el municipio del Pirineo que más vivienda asequible podrá ver construída. La noticia, además, confirma la apuesta firme del gobierno municipal que presido, por mejorar las condiciones de acceso a este tipo de vivienda, debido, sobre todo, al alto precio que se ha establecido en el mercado libre desde hace ya muchos años. Nuestros esfuerzos siempre han ido dirigidos a beneficiar a jóvenes y trabajadores empadronados, ya que tendrán una reserva mínima de dichos hogares. Fuimos municipio prácticamente pionero en la lucha contra la vivienda de uso turístico que es uno de los grandes culpables, precisamente, de esta falta de vivienda asequible. Desencallamos, así, la falta de construcción de vivienda pública em nuestro territorio, después de muchos años de inactividad por parte de la Generalitat que es es quién dispone de dicha competencia.

EVENDAND

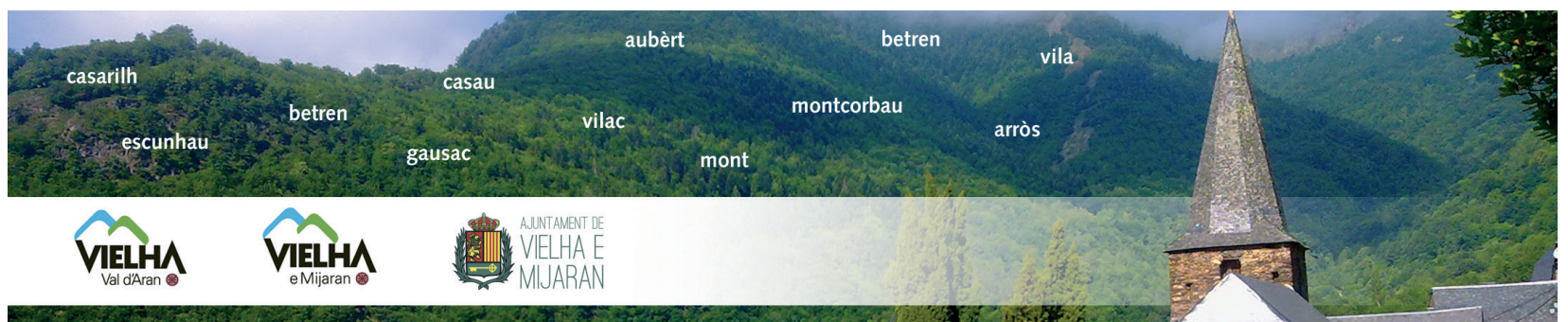
2au Modificacion de credit de 2.581.388,02 èuros

Eth plen der Ajuntament de Vielha e Mijaran deth passat 8 d'abriu aprovèc aguesta naua modificacion de credit deth pressupòst municipau de 2026. En çò que tanh as inversions reaus, augmente en 1.851.047,92 èuros. I a projèctes coma era urbanizacion dera Plaça dera Glèisa e dera Plaça d'Espanha. I a tanben ua linha clara de trabalh en carrèrs e trepadèrs, damb gondronats e rehabilitacion en Vielha, que va ena madeisha direccion de continuar milhorant era imatge, era accessibilitat e er estat generau der espaci public.

AJUNTAMENT DE VIELHA E MIJARAN

AGUESTA MODIFICACION INCLODÍS 81.000€ DE SUPLEMENT AS EMD ENTÀ: ERA PREVENÇION D'INCENDIS, E AHÈRS DIARIS COMA ERA NETEJA DE VIALS E ERA GESTION DE COMPETÈNCIES PRÒPRIES DES POBLES DETH MUNICIPI

Setmana Santa de Bossòst

ES CARRÈRS DERA POBLACION S'AUMPLISSEN DE VISITAIRES E VESINS ENTÀ GAUDIR D'UA TRADICION QUE VIE DER AN 1879 E QUE SE DESVOLOPE PERA COLLABORACION VESIAU

TÈXTE: ÀLVAR ORDOÑEZ

Setmanes endarrèr an tornat es processons de Bossòst, un des eveniments culturaus e de tradicion mès importants de tota era Val d'Aran. Bossòst ei er unic pòble deth territòri que hè aguesti passi e era sua origina proven der an 1879. Coma tostemp, era estrea se hèc en diuendres Sant damb eth Via Crucis, a on es diuèrsi passi anèren acompanhadi dera presència de fòrça personas que volèren veir de prumèra man aguesta istorica tradicion. Eth madeish diuendres ena net auec lòc tanben eth Sant Enterament. Dimenge fin finau, coma ère previst se poguec hèr eth Sant Retrobament. Mès de 200 vesins participan laguens dera processon, ja sigue coma soldats, angelets o veudes. Un compromís non sonque des generacions adultes, mès tanben des mès joenes que damb orgulh decidissen implicar-se en aguest eveniment religiós. Aguest factor ei determinant ara ora de poder amiar endauant aguesta tradicion religiosa perquè sense era colaboracion des vesins e vesies d'aguesta poblacion deth Baish Aran, amassa damb d'auti dera Val non serie possible de hèr-les. Autant es processons de Bossòst coma era rèsta dera Setmana Santa supausen tostemp un gran impacte economic entera zòna deth Baish Aran.

Imatge que represente a Crist en tot carregar era crotz.

ANUK LAB

ACTUACIONS

Milhores enes entorns deth cementèri de Bossòst

Er Ajuntament de Bossòst a iniciat es trabalhs de milhora deth cementèri municipau. Des deth consistòri s'a informat que s'a començat era actuacion damb eth sòn perimètre, concretaments en mur qu'entore a tot aguest equipament en tot potenciar era imatge qu'auie anterioraments que se trapaue en un estat fòrça mauement. Es accions an consistit en descorbir era pèira originau qu'ère ath torn deth cementèri, retirant eth mortèr existent e tornant a rejuntar-la tà recuperar eth sòn aspècte.

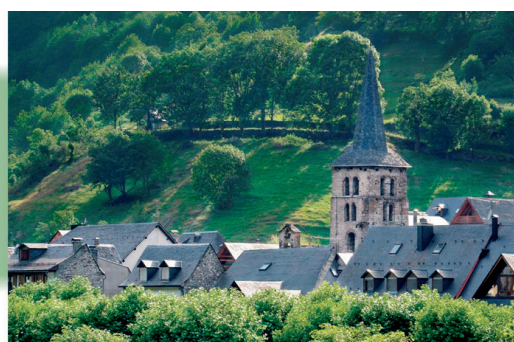

BOSSÒST

ENA IMATGE, ETH MUR QU'ENTORE ETH CEMENTÈRI QUE S'A TORNAT A MILHORAR PR'AMOR QUE SE TRAPAUE EN ESTAT MAUEMENT

Ajuntament de Bossòst

#Naut Aran

Naua oficina de torisme

DAMB UN PRESSUPÒST DE 200.000 EUROS, ENES QU'ETH CONSISTÒRI DESTINE 150.000 E ETH CONSELH GENERAU, 50.000

NAUT ARAN

Eth baile de Naut Aran e era sindica en tot revisar es òbres dera oficina de torisme.

TÈXTE: **NAUT ARAN**

Er Ajuntament de Naut Aran a iniciat es òbres de bastiment entà ua crear naua e modèrna oficina de torisme ena plaça dera Querimònia de Salar-dú. Eth pressupòst totau ascendís enquias 199.504,36 euros, des quaus, 149.504,36 apertien a hons pròpris deth consistòri e es auti 50.000 euros provien deth Conselh Generau d'Aran pera signatura deth convèni de col·laboracion pera taxa toristica. Cau rebrembar qu'er ajuntament tornèc a formar part de Foment Torisme Val d'Aran, en tot aportar ath Conselh era taxa toristica corresponenta deth dusau e deth tresau trimèstre de cada anualitat, a diferència de çò qu'auie hèt enquia 2023 quan aportaue era

part corespontenta ath totau annau des hons recebudi. Damb aguest convèni, s'acordèc tanben eth finançament de 50.000 euros per part dera maxima institucion aranesa ad aguesta naua oficina de torisme de Salar-dú, autant coma milhores ena oficina qu'ei plaçada en Arties. Era òbra civila aurà ua durada de tres mesi e, enes sòns inicis, a estat visitada peth baile der Ajuntament de Naut Aran, César Ruiz-Canela e era sindica d'Aran, Maria Vergés. Andús an parlat sus era importància de potenciar er airau toristic en municipi e d'aufrir un servici adaptat as besonhs deth sègle XXI. Ruiz-Canela afirme que "aguesta naua oficina de torisme aportarà mès valor ath nòste parçan"

TECNOLOGIA

Naut Aran referent en Intelligéncia Artificial

Eth municipi de Naut Aran s'a convertit en pionèr en adoptar nòrmes entà evitar qu'er emplec dera intelligéncia artificial (IA) per part der ajuntament pogue supausar discriminacion o quinsevolh auta vulneracion des drets des ciutadans. Aguesta regulacion arribe en un moment en qu'era IA se daurís camin enes administracions publiques, des der Estat e era Generalitat enquias entitats locals. De forma parallèla, aflorissen casi que hèn evident er emplec d'aguesta tecnologia entara apropiacion il·licita de donades personaus.

ACTUACIONS

Carrèr Barranc de Gessa

Naut Aran amie a tèrme òbres en carrèr Barranc dera poblacion de Gessa amassa damb era Entitat Municipau Descentralizada d'aguesta poblacion. En aguest sens, des deth consistòri s'an destinat 47.000 euros ena repavimentacion d'ua superfícia de 215 mètres quarrats damb calada de granit. Ath delà, era EMD de Gessa, a amiat a tèrme era separacion des aigües pluviaus des residuaus entà potenciar eth hilat d'aigua. Damb aguesta actuacion se garantís que toti es carrèrs d'aguest endret siguen en bon estat. Se tracte d'un aute des compromisi dera equipa de govèrn damb toti es sòns vesins. Era òbra se trape en procès d'ormigonat, qu'ei un des passi prealables ara metuda dera calada de granit.

NAUT ARAN

arties

baqueira

gessa

salar-dú

unha

bagergue

garòs

montgarri

tredòs

Ajuntament
NAUT ARAN

AJUNTAMENT DE LES

TRADICIONS

Comence eth cicle des Hèstes deth Huec

Arribe era primavera, era damb era en Les ja s'a començat a premanir eth cicle des Hèstes deth Huec. Eth pròplèu 9 de mai aguest cicle començarà damb era Shasclada der Haro. Entà qu'açò sigue possible, hè uns dies ja s'anèc a cercar e a talar er auet qu'esdevierà aguest haro que serà shasclat.

AUE

Era aubèrja Matabòs esdevierà centre tecnologic

ER AJUNTAMENT VÒ QUE SIGUE UN ESPACI DE TRABALH E DAMB APARTAMENTS

TÈXTE: MANU MOGA

Er Ajuntament de Les impulse era reconversion dera antiga aubèrja de Matabòs en un Centre d'Innovacion Tecnologica transfronterera. En aguest sens, servirà entà dinamizar era economica locau e atrèir talent. Matabòs combinarà espacis de treball compartid, creacion d'entrepreses e un futur "lotjament", En aguest sens, ei previst que se poguen incorporar petiti apartaments ena pròpria bastissa, en tot configurar, atau, ua prepausa de *coworking* e *coliving*. S'aufririen loguèrs accessibles tà periòdes cuerti, de 2 o 3 mesi a professionals, trabalhadors e familhes.

AJUNTAMENT DE LES

NAUES TECNOLOGIES

Hestau Grafftech Fest

Les participarà der 11 ath 14 d'abriu en Grafftech Fest, un hestau internacionau d'art murau. D'aguesta manera, tres espacis emblematics deth municipi de Les acuelheràn muraus de granes dimensions damb tecnologia de realitat aumentada, damb imatges que preneràn vida en guardar-les a traùs dera pantalha d'un mobil o tablet. 3 intervencions que combinaràn er art urban damb naues tecnologies, damb era realitat aumentada e era realitat virtuuau.

Ua produccion de Conselh Generau d'Aran

NAUA TEMPSADA

ÈM ÇÒ QU'ÈM

Era prumèra sèria dera istòria en aranés

Cada dijaus entàs 22.55 h
Red. diuendres entàs 18.22 h

segueix-nos a **la xarxa+**
Descarrega't l'app gratuïtament a:

SOL·LICITUD REGULARIZACION EXTRAORDINÀRIA

Jornades de suport e assessorament entà persones potenciauments beneficiàries

Dijaus 23 d'abriu

- 13:00 a 20:00 (6 sessions d'1 ora en Carrèr Major, 36, Vielha)

ARAN SALUT

IMMIGRACION

Regularizacion extraordinària

A raïtz dera publicacion deth Reiau decret 316/2026, de 14 d'Abriu, de regularizacion extraordinària, deth Conselh Generau d'Aran se met en marcha diuèrses accions entà balhar suport e acompanyament as persones potenciauments beneficiàries en procès de tramitacion. S'an organizat 9 sessions informatives en diferents municipis, damb er objectiu d'aufrir informacion sus eth procediment a seguir.

VIUENDA

Ajudes as loguèrs tà adults

Ja ei dubèrt eth tèrme entà demanar ajudes as personas d'entre 36 e 64 ans damb pògui recorsi que viuen de loguèr. Se pòden recèber enquia 200€ ath mes segontes es ingrèssi e era zòna a on viu. Requisites: Crubar mens de 36.279,32€, èster empadronat en abitatge logat, èster un des titolars deth contracte, e eth prètz non pòt superar eth maximal establhit. Tèrme tà presentar sollicitud: 30 d'abriu.

**AJUDES ATH LOGUÈR ENTÀ
PERSONES D'ENTRE 36 E 64 ANS**

ARAN SALUT

Es ualabís mèrquen era sason 2026 d'Aran Park

AUE

Ualabí: nau atractiu d'Aran Park

ERA LÈBE DERA PATAGÒNIA EI ERA AUTA GRANA APÒSTA DETH PARC

TÈXTE: **MANU MOGA**

Eth Parc de Fauna e Flòra Autocòton plaçat en pòrt deth Portilhon, Aranpark, a daurit un viatge mès es sues pòrtes e ac a hèt enguan damb diuèrses nauetats.

Eth complex a introdusit en aquest espaci dues naues espècies que somen ara mès d'ua vintea que dejà i formen part. Se tracte deth wallaby, qu'a era sua origina en Oceania, concretament en Australia o en zònes de Nova Guineia, o tanben era lèbe dera Patagonia, provenguda d'Argentina.

Damb aquesti naui atractius, se vò potenciar encara mès eth parc entà qu'es visitaires que s'apròpen de toti es endrets d'Espanha, França o d'auiti païsi poguen gaudir ath maximom dera sua experiència.

A despiet qu'aguestes espècies seràn es mès demandades a cuèrt tèr-

me, coma tostem es mès destacadi acostumen a èster es ossi, es luèires o es marmòtes en un espaci familiar qu'ei ua visita obligatòria.

Aran Park compde damb 20 ectares d'arbes en plea natura, damb mès de 150 animaus e plaçat a 1200 mètres de nautada en Pòrt deth Portilhon.

Era sason 2026 comencèc eth pasat 28 de març e finalizarà eth 2 de noveme. Es prètz son: Adults (a compdar de 12 ans): 17€, Mainadèra (de 3 a 12 ans): 13€, mentre qu'es mendres de 3 ans an era entrada de franc.

En çò que tanh ar orari, Aran Park ei dubèrt toti es dies des 09:00 as 18:00 (damb darrèra entrada tàs 17:00), mentre qu'en junhsèga e agost era ora de barrament s'alongue enquia 19:00 (darrèra entrada tàs 17:30).

#Actualitat

EVENDAND

Vilamòs milhore eth cementèri

Er Ajuntament de Vilamòs a iniciat aguesta primavera un conjunt de trabalhs damb er objectiu de milhorar e balhar dignitat ath sòn cementèri municipau, qu'auie de besonh ua reforma urgenta. En aguest sens, es prètzhèts consistissen en bastiment de 18 nau cavòts e se realize era milhora der entorn, especiaument ena zòna dera crotz centrau, entà facilitar eth pas e evitar patacs. Atau ma-deish, s'installarà un sistèma d'aigua entà poder aigualir es flors.

AJUNTAMENT DE VILAMÒS

ER AJUNTAMENT DE VILAMÒS AMIE A TÈRME UA REFORMA GENERAU DER EQUIPAMENT MUNICIPAU DAMB ETH BASTIMENT DE 18 NAUI CAVÒTS, ERA MILHORA DER ENTORN E ERA INSTALLACION D'UN SISTÈMA D'AIGUA

RC CYCLING TEAM

ESPÒRTS

Naua sason deth RC Cycling Team

S'inicie ua naua sason dera equipa ciclista aranesa, fondada en Naut Aran, Royal Cycling, dera man de Lucas Casas, vesin dera poblacion d'Arties. Aguest equip ei especializat en ciclisme juvenil e de desenvolupament enfocat ena formacion de joeni talents e en naut rendiment laguens der airau nacionau e regionau. Participe en calendari dera Federacion Catalana de Ciclisme e dera Espanhòla.

Era tecnificacion infantila ei plan consolidada ena Val d'Aran

CONSELH GENERAU D'ARAN

Acabe era sason de Tecnificacion

ETH PROGRAMA DE TECNIFICACION INFANTILA D'ESPÒRTS D'IUÈRN EI UA INICIATIUA CONSOLIDADA

TÈXTE: **CONSELH GENERAU D'ARAN**

Ath long dera sason, es mainatges/ades e joeni/es an participat en un programa estructurat d'entrenaments sus nhèu e preparacion fisica, pensat entà milhorar es sues capacitats tecnicas, fisiques e tactiques, mès tanben entà educar en valors fundamentaus coma eth companherisme, eth respècte, era responsabilitat e era cultura der esfòrç. Tot açò, en un entorn segur, professionau e adaptat as besonhs de cada edat e disciplina. Eth programa, impulsat peth Conselh Generau d'Aran, s'a desenvolupat en estreta collaboracion damb es clubs esportius dera Val, atau coma damb institucions e autes entitats deth ter-

ritòri. Aguesta cooperacion ei estada clau entà garantir era qualitat deth projècte e entà arténher ua vertadèra coordinacion entre totes es parts implicades, en tot reforçar eth modèl esportiu aranes basat en trabalh conjunt e en vision de futur. Ath delà des aspèctes estrictament esportius, eth Programa de Tecnificacion Infantila s'a convertit en un espaci de creishe-ment personau, a on es joeni deportistes an pogut desvolopar habilitats socials, aprèner a trabalhar en equipa e a conviuer damb d'auti companhs, consolidant atau ua basa fòrça importanta entath sòn futur, tant laguens coma dehòra der espòrt. Un gran trabalh conjunt.

RYAN FURNESS

Eth filològ des Estats Units que s'interessèc per aranés

TÈXTE: ÀLVAR ORDOÑEZ

En un contèxte a on fòrça lengües minoritàries luten entà mantier-se viues, eth trabalh de lingüistes coma Ryan Furness ei clau entà garantir era transmission e era adaptacion des idiòmes as nauï tempsi. Eth sòn projècte de diccionari anglès-aranés ei un exemple clar de coma eth besonh educatiu pòt generar iniciatives de gran valor entara comunitat. Tot comencèc en 2001, quan Furness detectèt ua manca importanta: non existie cap diccionari que permetesse as alumnes anglofòns dera Val d'Aran estudiar en aranés. En aqueth moment, es recorsi disponibles èren limitadi ath catalan o ath castelhan. Dauant d'aguesta situacion, decidic presentar eth projècte ath Conselh Generau d'Aran, que l'acceptèt e li balhèt supòrt logistic entà desvolopar-lo. Eth lingüista trabalhèt pendent ans en Escunhau, en un apartament qu'ère era antiga es-còla, a on poguèc colaborar de forma estrèta damb figures clau coma Veronica Barés e Manuela Ané. Tanben compartic fòrça ores de trabalh damb Frederic Vergès, vesin sòn e referent lingüistic. Segontes explique, aguesta collaboracion dirècta e personau siguec fòrça mès valuosa que fòrça ajuts formaus, pr'amor que li permetec un aprenentatge autentic dera lengua. Eth resultat d'aguest esfòrç siguec publicat en 2005 damb Pagès Editors, en tot esdevier-se en ua airina pionèra. Aué dia, Furness seguís eth sòn trabalh damb era elaboracion de versions digitals e nauï diccionaris bilingües, pensadi especiaument entar usatge escolar. Mès enlà dera lexicografia, Furness a desvolopat ua vision fòrça clara sus era situacion der aranés.

RYAN FURNESS

RYAN FURNESS

INICI DICCIONARI ARANÉS

2001

FONDADOR

RYAN FURNESS

IDIOMA REVIRAT

ANGLÉS

EDITORIAU

PAGÈS EDITORS

POTENCIAR ER ARANÉS

Mès airines digitau reaus — conjugadors, diccionaris en linha, correctors — qu'era gent joena poguèc emplegar en sòn quotidian digitau. E encara mès important: qu'er aranés se parle en tot contèxte e damb toti. Es airines pòden ajudar, mès era clau ei er usatge social que se pòt hèr en carrèr.

RYAN FURNESS A DESVOLOPAT UN DICCIONARI ARANÉS-ANGLÉS DE FORMA AUTODIDACTA E DAMB ETH SUPÒRT DETH CONSELH GENERAU

«Er aranés ei ua lengua complèta e prestigiosa»

Com coneishes era Val d'Aran? Estudiava en Barcelona en 1997 e heiguí un cors de Lingüística Romanica damb eth professor Gargallo ena Universitat de Barcelona. Aqueth cors me hèc descobrir er aranés, e un viatge un lòc t'apassione, ja non pòs parar.

Quan decidires hèr eth tònd primèr viatge ara Val d'Aran? Lèu ara seguida dempús d'aprèner qu'existie. Ère eth 1998. Volia veir per jo madeish çò que m'auien descrit en aula.

Qu'ei çò que mès te susprenc d'aguesta primèra trobada? Qu'er aranés se parlau vertadèraments pes carrèrs e pes botigues. Non ère ua lengua de musèu, ère ua lengua viva en usatge quotidian.

Quini èren es tòns objectius en aguesta primèra estada? Cap objectiu concret, ère un viatge de descobèrta. Volia simplaments entèner coma ère aguesta petita val des Pirinèus.

Quan te n'anères, qué pensaues? Que i auie de tornar. E i tornè, eth 2002, pendent nau mesi, entà escriuer eth diccionari.

Quina diferència fundamentau trò-

RYAN FURNESS

RYAN FURNESS ENTREVISTA

TÈXTE: ÀLVAR ORDOÑEZ

Ryan Furness neishec eth 10 d'octobre de 1972 en Minneapolis (Minesota). Se definís coma ua persona curiosa, persistenta, practica e comprometuda. Actuauments residís en Portland (Oregon) e ei CEO d'ua enterpresa de software e doctdorand dera Universitat Pompeu Fabra de Barcelona.

bes entre es Estats Units e era Val d'Aran? Es Estats Units non an cap problèma en desbrembar eth passat. Era Val d'Aran a ua memòria longa que se manifeste ena lengua, enes nòms des lòcs, ena forma coma era gent se relacione damb eth territòri.

Qué penses dera lengua aranesa? Qu'ei ua lengua complèta e prestigiosa coma quinevolh auta. Eth problè-

ma non ei era lengua, ei era visibilitat e es airines disponibles entàs parlants e aprenents.

Per quin motiu t'interèsse tant? Pr'amor que quan la coneishí, non existie quasi cap materiau entà aprèner-la coma anglòfon. Era absència ère er argument. Calie hèr quauquarèren.

Eth tònd portau
de proximitat

TOT ÇÒ QUE PASSE EN TÒN ENTORN SUS CULTURA,
ESPÒRTS, POLITICA, SOCIETAT, TORISME,
AGRICULTURA E RAMADERIA

AUETV.CAT

f AUETV
@AUETV

Consulta es notícies deth
tònd pòble a on sigues!